Єднаймося в Просвіті!

ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА

29 (497)
17 липня
2014 р.

Який же ти стовідсотковий патріот, якщо розмовляєш зі мною мовою ворога, мовою ворожої держави?!

Євген ГОЛИБАРД, заслужений діяч культури Республіки Польської

Тижневик "Галицька Просвіта" * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Головний редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзебчук * Набір – Наталія Дяченко * Друк – КП фірма "ЛІК" * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського,18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 26003300012896 в ПАТ "Ідея Банк" МФО 336310, код 04929075. * За зміст і достовірність інформації у рекламі відповідає рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідає автор * Редакція застерігає за собою право редаґувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

КОЛОНКА РЕДАКТОРА

БОРОНИТИ РІДНИЙ КРАЙ

Ось уже півроку ми живемо не в мирній країні. Імперія, яка нищила нас упродовж століть і навіть облудно й фальшиво називала себе братньою, нарешті скинула з себе маску і пішла на нас військом. Війна. Смерть. Страх. Руйнування. Біженці... Це лихо не чиєсь, далеке, воно рано чи пізно торкнеться кожного з нас. Ми, здається, навіть починаємо звикати до цієї страхітливої ситуації. І великою кров'ю таки вчимось воювати.

І все ж гірко мені за інше. Увесь цей час і Європа, і Америка запевняли, що вони нас підтримують і підтримають, що вони ось-ось введуть санкції, які зупинять аґресора, що допоможуть Україні, як у Другій світовій – по ленд-лізу. І махали пальчиком на Кремль. А тим часом аґресор ставав все нахабнішим, прикриваючи свої бандитські дії пропаґандистською брехнею, буцімто в Україні відбувається громадянський конфлікт. І ґаранти нашої безпеки, здається, у це навіть повірили. Їхня риторика застереження ставала все кволішою і тихішою. Дійшло до того, що канцлер Німеччини Меркель обнімається з Путіним, а Президента України всіляко примушують сідати за стіл переговорів із терористами.

А виявляється, причина такої поблажливості до аґресора криється суто в економічному інтересі. Можна тільки здогадуватись, що пообіцяв Путін Швейцарії, Австрії і деяким іншим європейським країнам, що вони після відмови знову дали добро на будівництво газопроводу «Південний потік». Змінила риторику і Франція, яка таки добудовує вертольотоносці зразка «Містраль» для Росії: гроші не пахнуть. А Німеччина, виглядає, взагалі стала адвокатом Кремля... Але ці «Містралі» з російськими вертольотами якогось дня можуть підійти і до французьких берегів. А накачування м'язів російського військово-промислового комплексу через німецькі чи штатівські новітні технології чи не обернуться в майбутньому загрозою для них самих. Китай, у свою чергу, обіцяє допомогти Путіну з проведення чемпіонату світу з футболу 2018 року, хоч низка країн вимагає від ФІФА відібрати у Росії право на проведення мундіалю через аґресію в Україну. Навіть польський прем'єр-міністр Дональд Туск днями заявив, що він не буде очолювати «хрестового походу» проти Росії.

Ось яка вона європейська чи навіть світова солідарність проти відкритого аґресора, хоч ідеться про долю не лише Європи, а й цілого світу. А що ж українці? Маємо вистояти. Наша держава, наша спільнота гартується і тільки формується, аби монолітно стати проти тих, хто до нас із мечем прийшов. Ми зобов'язані робити своє: боронити рідний край. Бо за нас цієї архідержавної та архіпатріотичної справи ніхто не зробить. І, з усього видно, й допомогти нам не квапиться. Хоч, будемо сподіватися, що врешті-решт і Європа, і Америка усвідомлять, що стоїмо ми не тільки за себе. Світ такий малий, і біда може дуже швидко постукати і в їхні двері. Якими економічними вигодами тоді будете відкуповуватись, панове? Хтозна.

Богдан ВІВЧАР

P. S. Сьогодні на засіданні Європейської ради головним буде питання України. Чи нарешті введуть санкції проти аґресивної Росії, чи вкотре помахають на Путіна пальчиком?

НОВИНИ УКРАЇНИ І КРАЮ

Самооборона: допомога воякам

Цього тижня представники Івано-Франківської самооборони планують відвезти чергову порцію допомоги прикарпатцям, які зараз перебувають у зоні бойових дій.

Кров для військових

Сьогодні о 9.00 в Івано-Франківській обласній станції переливання крові (вул. Степана Бандери, 23) почнеться благодійна акція на підтримку військовослужбовців «В краплі твоєї крові – чиєсь життя». Мета – зібрати донорську кров для військовослужбовців, поранених під час військових дій на сході країни. Благодійну акцію організовує Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Кров здаватимуть викладачі, працівники, співробітники університету, жителі краю.

За європейський рівень обслуговування

З ініціативи Голови Правління ПАТ «Прикарпаттяобленерґо» в компанії відбувся круглий стіл на тему: «Створення єдиного інформаційного простору взаємодії з клієнтами». Учасниками заходу стали керівники «Івано-Франківськтеплокомуненерґо», «Івано-Франківськводоекотехпрому», ЄРЦ, «Івано-Франківськгаз», «Міськсвітло», «СТЕКу» та заступник міського голови Руслан Панасюк.

Систематизувавши досвід від впроваджених інноваційних проектів (Колцентр, Центр обслуговування клієнтів, Інтернет-обслуговування тощо) «Прикарпаттяобленерґо» пропонує об'єднати найкращі практики підприємств надавачів послуг і в майбутньому створити єдиний інформаційний простір взаємодії з клієнтами і напрацювати шляхи покращення якості надання комунальних послуг.

Франківчанки – у фіналі українського дитячого «Євробачення»

Конкурс дитячого «Євробачення-2014» проводитиметься 8–9 серпня на ГК «Буковель». За результатами відбірного конкурсу, який відбувся в липні у Києві, від Івано-Франківська поїдуть одразу чотири маленькі співачки. Місто представлятимуть два музичних номера від вокалістки Ярини Тарас та гурту «FRESH», у складі Вікторії Рутковської, Інни Шешурак та Наталії Садової. Традиційно вже п'ятий рік поспіль у фінал дитячого «Євробачення» потрапляють вихованки Першої вокальної школи Ірини Батюк, яка сама, до слова, у цьому році на конкурсі запрошена як офіційний викладач дитячого «Євробачення-2014».

НАРОД І АРМІЯ

ОДНЕ СЕЛО – ОДНА КАСКА

Координаційний центр швидкого реаґування Івано-Франківської області розпочав акцію «Одне село – одна каска». Благодійні пожертви збиратимуть на придбання кевларових касок для військових із Прикарпаття, які нині беруть участь в АТО на Донбасі. Про це повідомив голова центру, депутат облради Юрій Романюк.

Як відомо, в нашій області діє 477 сільських рад, які охоплюють 765 сіл. «Якщо б кожне село зібрало всього 1800 грн. (орієнтовно по 5 грн. з хати), то цього цілком вистачило б, аби закупити відповідну кількість шоломів...» – пише Юрій Романюк. За його даними, вартість однієї нової кевларової каски становить 1800 грн. (110 євро), закупити потрібно близько тисячі касок. Для збирання коштів відкрито благодійний рахунок. «Благодійний фонд Прикарпаття» звертається до кожної громади з проханням підтримати в цей скрутний час наших військових у зоні АТО.

Реквізити: «Благодійний фонд оборони Прикарпаття», код ЄДРПОУ – 39253430, р/р 26000052511991, МФО 336677, ПАТ КБ «Приватбанк».

Фонд працює від Координаційної ради швидкого реаґування Івано-Франківської області.

Вся інформація про фонд, центр, благодійників та закупівлі – на сайті: www.oborona-if.org.

Телефон: (067) 343-74-00.

УКРАЇНЦІ У СВІТІ

ВШАНУВАННЯ ШЕВЧЕНКА В КВЕБЕКУ

Українці, які живуть в Канаді, широко відзначають 200-річчя великого Кобзаря. В містах, де є об'єднання українців, провели багато заходів, присвячених цій даті, адже українська діаспора дуже численна і давня. Тож цей ювілейний рік ознаменований дуже важливою подією не тільки для української діаспори, але й для мешканців старовинного міста-фортеці Квебек, адже в центрі міста на алеї відомих світові людей на гранітному постаменті встановлено бронзовий бюст Тараса Григоровича Шевченка. Такої честі удостоєний поет за вічно живу поезію. За його творами знято фільми, поставлено вистави, встановлено премії за досягнення в літературі, мистецтві, освіті. Тепер пам'ятник Т. Г. Шевченку в одному ряду з такими відомими світу поетами, як Данте Аліґ'єрі (Італія), О. Пушкін, Нгуєн Тай (В'єтнам), яких було удостоєно шани раніше.

Відкриття пам'ятника в Квебеку стало великим святом. Канадсько-українська фундація ім. Т. Г. Шевченка, українське товариство в Квебеку, а також представники українських товариств із Торонто, Монреалю, Тандер-Бею та інших міст щиро вітали автора погруддя Тараса Шевченка – скульптора з Торонто, голову об'єднання мистців Канади та Північної Америки, представника четвертої хвилі еміґрації, вихідця з Львівщини Олега Лесюка, який розробив проект і виготовив цей пам'ятник. До речі, Олег Любомирович є племінником колишнього завідувача кафедри економіки НТУНІГ Ореста Івановича Лесюка (царство йому небесне, він присвятив своє життя науці й підготовці спеціалістів і наукових кадрів). Батько пана Олега, Любомир Іванович – відомий львівський скульптор – у 1969 році встановив у рідному селі власноруч виготовлений пам'ятник Т. Г. Шевченку. Тож Олег Любомирович пішов стопами батька, продовжуючи батькову справу. Перед його роботою тепер схилятимуть голови тисячі громадян з цілого світу, адже Квебек – популярне туристичне місто.

Святкування року Тараса Шевченка в Квебеку

На відкритті пам'ятника виступало багато гостей, серед них – Рома Купчинська, голова Комітету з встановлення пам'ятника; Євген Чолій, президент Світового конґресу українців; Ірина Мисак, директор українсько-канадської фундації ім. Т. Г. Шевченка (до речі, фундація відзначила в цьому році 51-шу річницю). Танцювальний колектив «Чабан» з Тандер-Бея дав великий концерт для гостей свята.

Любов ЗОРІНА, *м. Оттава*

ТАК ДУМАЮ

ЗОМБІ-«РАШЕН»

Не можу для себе пояснити феномен галицького «патріотизму». Такі ми всі патріоти України, що далі нікуди. І це правда, тут без іронії. Але і без поблажливості.

Скажіть, чи багато з нас чимскоріш перемикає канал телебачення, бо там демонструють російський серіал?

Чи багато з нас заступиться за українську музику, яку у бусику, маршрутці вимикають на користь московської попси?

Може, вас сильно обурює російська «музічка» у кав'ярні. І ви протестно покидаєте цей заклад, бо тут не поважають вашу рідну мову, пісню? А може, більшість зазомбовані «рашен»-музикою? Робіть щось із собою. Схаменіться! Україна втрачає найкращих синів, які гинуть від російської зброї! Що за садомазохізм душі?

Хорвати після юґославської війни абсолютно не слухають сербської музики. Бо знають, хто ворог у всьому.

Будьмо логічними. Якщо ми не купуємо російських товарів, то чому купуємося на російський продукт суцільної бездуховності й ворожості? Поставте собі подібні запитання і спробуйте відповісти чесно. Водії маршруту Богородчани–Івано-Франківськ знають мою нетерпимість до російської попси у салонах бусів. Більшість із них «крутять» рідну українську музику.

Слава Україні!

P.S. Витяг із інтерв'ю з О. Скрипкою у журналі «Країна» (липень 2014):

«Майдани стоять, люди протестують, а потім – ідуть увечері в карооке-клуб і співають «Бєлий лєбєдь на пруду» і «Рюмка водки на столє».

...Зараз йде війна і ллється кров через те, що в Україні не звучала українська пісня».

Загадка української душі?

Василь БАБІЙ

ШАНОВНІ КРАЯНИ!
ДОРОГІ ПРОСВІТЯНИ!
Триває передплата на газету «ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА».
Передплатний індекс – 91083.
ВАРТІСТЬ ПЕРЕДПЛАТИ (без оплати оформлення):
на місяць – 4,30 грн., на півроку – 25,80 грн., на рік – 51,60 грн.

НОВИНИ УКРАЇНИ І КРАЮ

СБУ: Росія готувала диверсії

Служба безпеки України заявила, що «зруйнувала злочинні плани російських спецслужб дестабілізувати ситуацію в мирному одеському реґіоні». За цим повідомленням, спецслужби Росії «створили та глибоко законспірували мережу резидентури», плануючи захопити владу і створити так звану маріонеткову «Одеську народну республіку». СБУ встановила, що штаб резидентури налічував до півсотні осіб.

«Злочинці-організатори планували задіяти сім бойових груп для диверсій на об'єктах життєзабезпечення в Одеській області. Готували терористичні акти стосовно посадовців органів влади, іноземних громадян. Провокатори мали підбурювати штучні конфлікти між жителями області», – йдеться в повідомленні.

Підкріплення терористам

11 липня українсько-російський кордон перетнула колона військової техніки з Росії. До Луганська в'їхали шість танків, шість БТРів, два «Гради» і вісім «КамАЗів» з бойовиками з боку м. Суходільська. Про це аґентству УНІАН заявив голова ГО «Права справа» Дмитро Снєгирьов, який запевнив, що цю інформацію йому передають безпосередньо з місць подій члени його організації, а також місцеві жителі – очевидці подій.

Допомога «Айдару»

Міський голова Івано-Франківська Віктор Анушкевичус днями повернувся з поїздки на схід України. Чільник міста доставив бійцям добровольчого батальйону «Айдар», в якому служить чимало прикарпатців, необхідну допомогу та спорядження. Бійцям батальйону передали так званий гуцульський БТР, який подарував житель Пістиня Косівського району Петро Третяк, автобус, 27 бронежилетів шостого класу, тепловізор, радіостанції, військову форму і взуття, інше спорядження та продукти харчування. Все це особисто з рук у руки передано командирові батальйону Сергієві Мельничуку.

За словами Віктора Анушкевичуса, загальна сума допомоги становить 500 тис. гривень. Зокрема, 44 тис. гривень зібрали працівники апарату міськвиконкому, значну допомогу надали будівельна компанія «Вамбуд» і мережа заправних станцій «ОККО». Бійці з радістю прийняли подарунки з Прикарпаття. Особливий ажіотаж викликали бронежилети шостого класу, які одразу і випробували. Бронежилет витримав постріл зі снайперської гвинтівки з відстані 20 метрів. Таке спорядження видаватимуть розвідникам, снайперам, а також бійцям на блокпостах.

Відтепер міська влада сконцентрує свою увагу на підтримці 5-го батальйону територіальної оборони «Прикарпаття», який дислокується поблизу Амвросіївки в Донецькій області.

Допомагають землякам

У Тисменицькому районі сільська громада, яка має представників у 5-му батальйоні територіальної оборони, придбала для них каски та бронежилети. Загалом зібрали 327 896 грн., у т. ч. 119 935 грн. – надав депутатський корпус Тисменицької міської ради з коштів, призначених на виконання депутатських повноважень. Для забезпечення бійців камуфльованою формою з районного бюджету за останній місяць виділено 34 530 грн. Також відправили для військової частини 1241, яка є структурним підрозділом Національної гвардії України і дислокується в Івано-Франківську, понад півтори тонни сільськогосподарської продукції.

Гуцульські зґарди

У неділю перед стоматологічним корпусом Івано-Франківського національного медуніверситету пройшов ярмарок-продаж гуцульських зґард. На ярмарку, який відбувся в рамках благодійно-мистецького проекту «Гуцульські зґарди – на захист українських вояків», можна було придбати цю архаїчну гуцульську шийну прикрасу релігійного призначення або просто вкинути гроші до скриньки.

Музичний супровід заходу забезпечували Роман Рось та Едвард Скрипник із новим проектом «Rosol» та альбомом «Подорож».

ВТРАТИ

ВАЛЕРІЯ НОВОДВОРСЬКА. ВІЧНІСТЬ І ПАМ'ЯТЬ

Померла **Валерія НОВОДВОРСЬКА** – вістка розлетілася блискавкою по Україні. І відразу запитання: «від чиєї кулі?» Якось її ім'я вже чотири десятиліття супроводжувалося свистом куль і дивною загадкою її протистояння монстру, настільки одверто, що було страшно за неї.

А вона не боялась. В її шляхетному роду були воєводи й лицарі. В глухому 1950 році в білоруському містечку Барановичі нікому не снилося, що новонародженій дівчинці Валерії випаде на долю підняти їхні бойові штандарти і штурмувати глухі стіни Кремля. А в укріпленні тих стін брали участь її батьки і діди. Тож не дивно, що коли вона звільнилася від комуністичного обману, то про своє пробудження хотіла оповістити весь світ – в 1969 р. з балкону Палацу з'їздів віршованим памфлетом «Спасибо, партия, тебе».

Нечувана сміливість дівчини шокувала партію. До ув'язненої приставили найкращих партійних психіатрів, які своїми ліками спотворили дівчині обличчя і сподівалися, що спотворили психіку. Але вона тільки посивіла у свої 22 роки.

Звичайно, вона належала до правозахисного руху. Але її цікавив передусім захист особи перед нелюдським режимом насильства і неправди. Захист борців за свободу, тільки не захист усередненого конформізму, який тягнеться туди, де тепліше і зручніше. І тому вона не «була», а назавжди залишається на барикадах нонконформізму, захисницею честі й гідності людини.

Ім'я Валерії Іллівни дороге і близьке багатьом народам, що стали на шлях боротьби за волю. В її руках – прапор волі – над головами чесних і одважних.

Мало публіцистів, що їх читають усі. Мало є поетів, чиє слово так притягує. Негусто тих, що так влучають у ціль. У роки ув'язнень і заслань багато хто повторював магічні слова про долю тих, що вибрали дорогу честі й поклали життя за волю і гідність у темні часи царів і вождів імперії:

Что вам светило прежде
На этом небе черном?
Наверное надежда…
А может, обреченность?

За тими словами вимальовувались етапи до Сибіру «споборників святої волі», що йшли і йшли назустріч зорі, яка тільки вгадувалась попереду. Моторошні слова, що тривожили дівчину і лякали її сучасників.

Її активність у роки падіння імперії зла можна було б пов'язати з гаслом «Демократичний вибір Росії». Але то була тільки мрія. Її прямота й одвертість шокували і посткомуністичних суддів, тільки вони ледве стримували себе за «браком доказів» для нового ув'язнення і остраху світового скандалу.

Її рідкісний дар – чуття правди, схоплювання глибинної суті явищ і вміння передати це в слові – цей дар не підсудний! Книжки її говорять за себе самими заголовками.

Над пропастью во лжи.
Мой Карфаген должен быть разрушен.
По ту сторону отчаяния.
Прощание славянки.
Поэты и цари.

Валерію Новодворську любили й ненавиділи.

Валерія Новодворська любила – і теж була послідовна в ненависті до старої незмінної лжі. Звичайно, вона проти Росії Путіна, де та лож омолоджується, як голови гідри.

Конформіст наполоханий тим, що вона не просто «за правду», а стає на барикади сьогоднішньої боротьби за правду. В пошуках нелукавої Церкви вона записується в парафію Української Автокефальної Православної Церкви.

В пошуках чесної позиції вона, москвичка, одверто стає проти російської фашистської держави з її вождем Путіном.

Але Валерія Новодворська послідовна до кінця: вона складає військову присягу на вірність Україні! Безперечно, її ім'я буде увіковічнене і серед лицарів свободи, і серед Героїв, що захищають нині Україну, як форпост демократії.

Герої не вмирають.

Євген СВЕРСТЮК, Ніна МАТВІЄНКО, Олександра МАТВІЙЧУК, Леонід ПЛЮЩ, Євген ЗАХАРОВ, Василь ОВСІЄНКО, Раїса РУДЕНКО, Орися СОКУЛЬСЬКА, Вадим СКУРАТІВСЬКИЙ, Микола ГОРБАЛЬ, Галина СЕВРУК, Людмила СЕМИКІНА, Олександер СУГОНЯКО, Олесь ШЕВЧЕНКО, Зорян ПОПАДЮК, Кузьма МАТВІЮК, Ігор ЖУК, Микола ПЛАХОТНЮК, Йосиф ЗІСЕЛЬС, Мирослав МАРИНОВИЧ, Ігор КАЛИНЕЦЬ, Стефа ШАБАТУРА, Зіновій АНТОНЮК, Олекса РІЗНИКІВ…

ВІД РЕДАКЦІЇ: Зрештою, усі українці сумують за цією безстрашною героїнею Українського і Всесвітнього Майдану Правди, Гідності, Справедливості, Добра, Єдності. Валерія Новодворська відійшла у вічність, та залишилась з нами назавжди.

Герої не вмирають!

ЛЮДИНА ЕПОХИ

Відійшов у вічність колишній міністр закордонних справ СРСР, а згодом – президент Грузії **Едуард ШЕВАРДНАДЗЕ.**

Президентом незалежної Грузії він став у 1992 році. Двічі – в листопаді 1995, у квітні 2000 року – Едуард Шеварднадзе вигравав президентські вибори. Він керував країною до 2003 року і відійшов від посади у часі Революції троянд.

Народився майбутній державний діяч 25 січня 1928 року в Ланчкутському районі Грузії в багатодітній сім'ї вчителя. І вчився на відмінно: з відзнакою закінчив медичний технікум і вступив до інституту без іспитів. Але надав перевагу політичній кар'єрі врешті ставши керівником республіки.

Після приходу до влади Михайла Горбачова той викликав Едуарда Шеварднадзе до Москви і запропонував йому стати міністром закордонних справ. Після розпаду СРСР повертається на батьківщину. По відстороненню від посади першого президента Грузії Звіада Гамсахурдії грузинські політичні сили запропонували Едуардові Шеварднадзе очолити республіку. І парламент у 1992 році обирає його главою держави.

На нього було скоєно два замахи. У серпні 1995 року його поранило вибухом бомби. У лютому 1998-го – президентський кортеж у центрі Тбілісі обстріляли з гранатомета й автоматів. Життя Шеварднадзе врятував броньований «Мерседес».

Хочу висловити щире співчуття з приводу відходу у вічність славного сина Грузії, президента Грузії, діяча міжнародного масштабу Едуарда ШЕВАРДНАДЗЕ.

Працюючи в Грузії як посол України протягом 1998–2003 років, багато разів переконувався в його державній мудрості. Можу стверджувати, що він – один із архітекторів феномену, що називається українсько-грузинською дружбою. Його роль у тому, що в Україні й Грузії є особливі відносини, – незаперечна.

У пам'яті збереглися десятки ситуацій, епізодів як політичного, так і організаційного та гуманітарного характеру, як-то візити, підписання договорів, угод, зустрічі в рамках ГУАМ, особисті зустрічі, створення українського консульства в Поті, української школи імені Михайла Грушевського в Тбілісі та ін., в яких його високі людські якості, особлива прихильність до України і її представників, дипломатичний хист, відповідальність, державна мудрість вражали.

Світла пам'ять про видатного сина Грузії, великого і щирого друга України назавжди залишиться в моєму серці та в серцях моїх земляків.

Степан ВОЛКОВЕЦЬКИЙ,
Надзвичайний і Повноважний Посол України в Грузії у 1998–2003 роках

РОЗ'ЯСНЕННЯ

ПЕНСІЇ НЕ ЗАТРИМУЮТЬ, АЛЕ ПРОБЛЕМИ Є

Останнім часом ширяться чутки про те, що через нібито величезний дефіцит бюджету Пенсійного фонду України грядуть затримки з виплатою пенсій.

– Такі чутки ми чуємо не вперше. Хоч у бюджеті ПФУ завжди існував дефіцит. Так було щороку, не виняток – і цей рік. 25 червня ц. р. Кабінет Міністрів України затвердив бюджет ПФУ на 2014 рік з показником загального доходу 233 млрд. грн. і дефіцитом – 18,1 млрд. грн. Для порівняння нагадаю: в 2013 році дефіцит бюджету ПФУ становив 21,8 млрд. грн. У цьому й відмінність, – повідомив начальник головного управління Пенсійного фонду України в Івано-Франківській області Анатолій Назаров.

Крім того, як повідомив на брифінгу міністр Кабінету Міністрів України Остап Семерак, «Уряд затвердив бюджет ПФУ на 2014 рік, що дасть можливість виплачувати громадянам пенсійні виплати в повному обсязі».

Щоправда, викликає стурбованість наповненням бюджету Пенсійного фонду платниками єдиного внеску області, але варто при цьому нагадати, що видатки на виплату пенсій ледь наполовину покривають надходження від платників внесків до Пенсійного фонду. Інша річ – заборгованість області до бюджету фонду, що становить нині понад 190 млн. грн. Турбує насамперед те, що кожна четверта гривня з цього боргу належить економічно активним платникам. Непокоїть і виплата роботодавцями чи фізичними особами-підприємцями зарплати «в конвертах», що позбавляє найманих працівників права на пенсію взагалі, або щонайменше – повної суми чесно зароблених пенсії.

Володимир КРИВОРУЧКО

РЕКОРДИ

ТАКОГО ЩЕ НЕ БАЧИЛИ

Наш богатир Назар Павлів не перестає дивувати новими рекордами. Яких лише вантажів він не перетягував: літаки і потяг, автобуси і тролейбуси, бронетранспортери й пожежні машини… Нещодавно цей перелік доповнили кар'єрні самоскиди марки «БєлАЗ», які працюють на вапнякових кар'єрах ПАТ «Івано-Франківськцемент» в селі Дубівці.

Ніби для розминки спочатку Назар за 44 секунди майже на шість метрів протягнув вантажівку вагою у понад 21 тонну. Перепочивши, взявся буксирувати автомобіль, важчий за попередній на 10 тонн (7 метрів за 32 секунди). Але метою спортсмена було одночасно зрушити з місця два «БєлАЗи», чого не робив ще ніхто у світі. І вони таки піддалися! Два «БєлАЗи» загальною вагою 55 тонн Назар Павлів за 45 секунд протяг на 6 метрів 37 сантиметрів, що зафіксували представники Книги рекордів України.

І добивається цих рекордів в ім'я України. Пригадуємо, як ще у шкільні роки він приносив у редакцію реферати-дослідження про лідерів Євгена Коновальця, Степана Бандеру, героїв національно-визвольної боротьби. І на їхньому подвигу готував себе до життя. Тому справді щиро звучать його слова: «Як спортсмен і громадянин я завжди був на боці синьо-жовтого прапора. Тому свій сьогоднішній рекорд хотів би присвятити своїй Батьківщині – незалежній і єдиній Україні».

А ще Назар Павлів подякував ПАТ «Івано-Франківськцемент» за допомогу у встановлені рекорду й принагідно привітав його колектив з піввіковим ювілеєм.

ФУТБОЛ-2014

НІМЕЧЧИНА – ЧЕМПІОН

24 роки тому в Римі у фіналі світового чемпіонату зійшлися збірні Німеччини та Арґентини. Тоді влучний удар Брема приніс німецькій команді третій титул чемпіона світу. У додатковий час німці забили один гол. Саме ці збірні вдруге зійшлися тепер у вирішальному поєдинку. А перед тим зустрічалися збірні Голландії та Арґентини. Ані в основний час, ані в додатковий глядачі забитих м'ячів так і не дочекалися. Все вирішувалося в серії післяматчевих пенальті. Арґентинців урятував воротар Серхіо Ромеро, йому двічі вдалося відбити м'ячі з 11-метрової позначки від ударів захисника Ран Влаара і півзахисника Веслі Снейдера. Арґентинці ж усі пенальті реалізували. У підсумку Арґентина дотиснула Голландію – 4:2.

12 липня Бразилія у боротьбі за бронзові медалі зустрічалася з Голландією і програла 0:3. Отож золото – у німців, срібло – в арґентинців, а бронза – у збірної Голландії.

МИ – УКРАЇНЦІ

У ЙОГО СЕРЦІ — СТРУНИ ГУЦУЛЬЩИНИ

Українська пісня – невичерпна духовна скарбниця нашого народу. Ми не маємо права втратити безцінний скарб минулого, а зобов'язані зберегти його і передати цю кришталево чисту пісенну скриню нащадкам. Саме Гуцульський ансамбль пісні і танцю береже й доносить до душ людей справжню українську пісню. Його заснував відомий український композитор Ярослав Барнич 1939 року в Станіславі (нині – Івано-Франківськ). У 1977-му мій дідусь – Іван Петрович Бекита – стає артистом Гуцульського ансамблю, професійним співаком хорового колективу.

Іван Бекита (крайній праворуч) під час зйомок фільму «Пісня пісню кличе» в селі Шешори Косівського району

Народився Іван Петрович на Прикарпатті, в селі Копачинці, у багатодітній селянській сім'ї. Любов до музики та співу прищеплювала з дитинства мати. Дідусь часто згадує, як довгими літніми вечорами вона співала пісню «Стоїть гора високая». З ранніх літ хлопець мріяв стати співаком, виступати на великій сцені. Найперше таке бажання відчув, коли ще у п'ятому класі під час новорічного карнавалу виконав пісню «Звила синичка гніздечко» і шкільна аудиторія винагородила його гучними оплесками, із залу посипалися вигуки: «Браво!» Саме тоді, у той пам'ятний новорічний вечір, йому вперше захотілось співати, професійно співати, добре співати – нести пісню свого народу всім людям.

Спливли шкільні роки. Хлопець разом з однолітками вступає на навчання в Отинянське ПТУ, – так тоді учиняли більшість хлопців перед армією, аби йти до війська з уже набутою спеціальністю. Два роки, з 1972 по 1974, віддав службі у Збройних силах. Проте й там, далеко від дому, його супроводжувала музика, мелодія, пісня. Повернувшись з армії, далі займається співом, а в 1975 році вступає на навчання до Снятинського культосвітнього училища. Отримавши диплом, летить на крилах до Державного гуцульського ансамблю пісні і танцю – сама доля вручає йому скерування до цього мистецького колективу.

Керівником ансамблю на той час був Богдан Петрович Дерев'янко. І вже в грудні 1977 року дипломованого спеціаліста культосвітнього училища посвячують в артисти професійного хору Гуцульського ансамблю пісні і танцю. Разом з іншими співаками виступає і передає запальний настрій української пісні людям.

Уже з висоти сьогоднішнього дня Іван Петрович розповідає про ту атмосферу, чудову мистецьку ауру, яка панувала в колективі з перших днів. По-перше, художній керівник ансамблю Б. П. Дерев'янко був високопрофесійним мистцем, інтелектуалом, надзвичайно приязно, по-товариськи ставився до кожного учасника колективу. Прищеплював любов до пісні й танцю та одухотворював власним прикладом. На той час Гуцульський ансамбль складався із 76 осіб. Атмосфера була напрочуд теплою. А сам колектив – веселий, дружний, енергійний, сповнений сил для підкорення нових вершин.

Нелегко, звісно ж, було початківцям і новачкам, однак учитися було в кого. Працювали, викладаючись сповна – й одразу ставали близькими один одному, як одна велика мистецька сім'я. Майстерності професійного співу навчали Б. Дерев'янко та І. Легкий – професіонали з великої літери. Однак першим наставником, який розгледів у звичайному сільському хлопцеві великий співочий потенціал, був Юліан Володимирович Дзюбанович – завідувач дириґентсько-хорового відділу. На жаль, він уже у далеких засвітах. Петро Михайлович Князевич, який стає художнім керівником ансамблю з початку 1980-их років, надає співакові фахову допомогу в адаптації та професійному рості артиста. Уже небавом його голос зачаровує всіх учасників ансамблю та глядацьку аудиторію у виконанні сольних партій.

Івано-Франківський національний академічний Гуцульський ансамбль пісні і танцю «Гуцулія» – таку назву має сьогодні цей унікальний творчий колектив – відвідав усі куточки України. А найпершою визначною поїздкою, яка запам'яталася дідусеві до сьогодні, була поїздка у місто Лева і леґендарний виступ на головній сцені міста. Коли виконували Шевченків твір «Реве та стогне Дніпр широкий», на очах у глядачів був надзвичайний подив і сльози радості. Молодий артист уже відчував себе невід'ємним учасником колективу. Здійснилася найзаповітніша мрія з дитинства – він став артистом, професійним артистом, і дарував Україні українську пісню.

Разом із творчим колективом дідусь виступав у Польщі, Румунії, Білорусі, Криму (Алушті, Алупці) й багатьох інших містах і країнах. Під час нашої розмови зі споминів минулого навернувся на думку прикрий випадок у Сумах. Хор виконував пісню «Летіла зозуля». Раптом хтось із залу вигукнув: «Давай русскую!» Звичайно, того «русскоязичного» глядача заспокоїли, бо всі бажали чути нашу пісню.

Після співочої кар'єри в Гуцульському ансамблі доля повертає Івана Петровича у рідні Копачинці, що на Городенківщині, де він зустрів свою супутницю – мою бабусю Галину Богданівну Бекиту (Вережак). Виховали двох чудових дітей і передали у спадок любов до музики. Мистецька справа покликала у 1992 року до Будинку культури, на директорську посаду. Заснував Копачинський хоровий колектив, який налічував у свій час 45 учасників. Нагороджений численними грамотами, подяками й почесною відзнакою «За подвижництво в культурі Прикарпаття». У 2007 році ще одна відзнака – «Найкращий директор Будинку культури».

Дідусь понад усе любить сім'ю, родину, рідний край. Гордиться і пишається тим, що він – українець, що він її пісенні перли засівав у душах і серцях українців. Він – гідний син своєї любої і найдорожчої неньки України, переймається подіями на сході нашої держави, де триває неоголошена війна Україні. І вірить, що жодні вороги не здолають українців, не знищать нашу пісню, яка завжди литиметься на оновленій, святій землі переможними струнами.

Галина ПОПАДЮК

ЖИТТЄВІ ІСТОРІЇ

КВІТИ НА МОГИЛУ КАҐЕБІСТА

Я викладав фізику й астрономію в Коломийському СПТУ-10 (1973–1985). Був завкабінетами фізики і головою метод-об'єднання викладачів природничих дисциплін. «Діставав» приладдя в Коломиї, Івано-Франківську, Львові, Чернівцях. Зі здібними дітьми робота була цікавою і дуже важкою в тих групах, де учнів не набирали, а «підбирали» по селах від Дністра до румунського кордону... Викладачів фізики було до14 осіб, хоч оформляти кабінети фізики ніхто не хотів, бо мали «плечі» у верхах.

Найвищий зростом викладач Х говорив: «Я написав на дошці параграф, читайте! Ленін казав вчитися тричі, а ви й один не хочете. Бидло, радянська влада відірвала вас від сапи, гною, землі... а ви, невивезений гній, – хочете спати на партах, а вечорами цлудити (пити) самогонку і щупати дівок». Правда, були і чудові викладачі й учні, які після закінчення училища вступали в технікуми, виші, ставали професійними робітниками, майстрами.

Василько Ласійчук з групи електрогазозварників згодився стати учнівським лаборантом. Я його залучив до помічника лаборанта Петра Остафійчука, який крутив фільми з предметів у жінок-викладачів, а в підсобці кабінету часом знімав з них верхній одяг. Це все було причиною непорозумінь, деколи доходило до сварок. Ми готували фронтальний фізичний експеримент, лабораторні, практичні роботи, класифікували приладдя. Учень-лаборант часто на уроках був і моїм помічником, і помічником інших учителів. Непомітно пролетіли три роки навчання, «лаборант» успішно закінчив училище. В процесі навчання відвідував гурток «Юних бортників». Почав говорити, що зробить собі вулики й буде пасічником. Я радив йому вступати у Львівську політехніку. Наша чудова співпраця закінчилась і сліди учня якось загубились. Чудовий майстер виробничого навчання групи Юрій Удуд теж нічого не знав про «золотого» лаборанта. Мені було прикро...

* * *

Минули роки. Якось після уроків у дві зміни (інколи так бувало) йшов додому втомлений і роздратований. Під ногами – мокре листя пізнього падолиста. І тут хтось на мене накинувся й заридав. Стогін, нестямний крик: «Нашого Василька вбили в Афґаністані...» Це була мати Василька Ласійчука. Я як міг розраджував...

* * *

Педрада. Червоний завуч, як рак печений, публічно ганьбить нашого героя-красеня Х, любителя цитувати Леніна, за низькі знання учнів (пожалілись батьки). «Герой» дивується. З піною на устах завуч заявляє: «Я тобі пришлю гуцулів-батьків, будеш втікати від них через вікно і тоді напишеш заяву». Директор Юрій Луцак допомагає завучу.

Я встаю і кажу: «Припиніть педагогічну гризню. В Афґаністані вбили нашого колишнього учня Василя Ласійчука, який крутив вам фільми... Я засуджую це вбивство, тож щось вирішмо, щоб не вбивали наших юнаків на чужій землі». Зал завмер. Запала гнітюча тиша, суперечка стихла.

Розхристаний директор сказав: «Григорію Михайловичу, тема педради не стосується вашого оголошення, тож продовжмо роботу, а з вами розберемось на партійних і профспілкових зборах». Хвилиною мовчання пом'янули Василька. Вчительки дивились на мене очима вдячності. Дехто відвернувся.

* * *

Другого дня в кабінет фізики зайшов сам директор найбільшого в СРСР СПТУ-10: 177 працівників, понад 1400 учнів. П'ятнадцять хвилин цікавився здобутками кабінету фізики, залишився вдоволений: «Я тобі дам характеристику чудову, бо ти її заслуговуєш. Ти маєш право жаліти учня-друга, але без політики, бо будеш гнити по політичній 62 статті. Зрозумів!» Вийшов, гримнувши дверима.

* * *

Через три доби мене викликали на «співбесіду» в Коломийське КҐБ. Допит вели лейтенант і капітан. Вони знали дуже багато про мене, родину, стрия у США і т. ін. Дуже хвалили мого батька Михайла, який за кілька років розвів пасіку в радгоспі Отинянський з 22 до 200 сімей.

Чому я не одержав срібну чи золоту медаль в школі? Хто знищив неґативну характеристику для вступу в Львівський університет? Хто дав мені світлу позитивну характеристику? Чому я не вступив до університету за першим разом? Чому мене взяли з другого курсу в армію? Чому я служив у сержантській школі дев'ять місяців у Чернівцях (вдома), а не в Сибіру? Де та рука, яка мене проштовхувала?.. Я витріщив очі... Чи справді я врятував життя вішальника Леоніда Фомченка, батько якого працював у ЦК КПРС, мама – в ГУМІ в Москві?..

* * *

А справа була приблизно такою: якось в армії декілька курсантів були в наряді на кухні. Я взяв ніж і чомусь зайшов у водомаслогрійку й побачив товариша по службі Леоніда, який високо висів на поясі від штанів. Я злякався і покликав Хосишина й Біду. Вони хотіли врвати пояс і тягли доходягу за ноги вниз. Я згадав, що пояс витримує велике навантаження, і вони його не врвуть, а лише до душать вішальника. Я став на якийсь ослінчик, розрізав пояс і впав разом із курсантом. Втратив свідомість, побився. Мене облили холодною водою, відкачали, Льоню роздягай по пояс і на 20-градусному морозі, на снігу, привели до тями. На драбині понесли в казарму багато. Замполіт майор Зайцев наказав рятувальникам написати «всю правду». Наступного дня нас викликали в штаб батальйону, де сидів за столом майор Любімов (особіст) зі штабу дивізії. Він нас переконував і просив лагідним тоном, щоб ми написали пояснення під його диктування.

Ми вперлись, і тоді він сказав, що Леоніду загрожує 3–4 роки дисбату. Нас переконували декілька офіцерів. Через дві доби приїхали батько й мати бідаки, які почали нас конкретно просити...

Батько просив пихато, мама дуже плакала і перейшла на українську мову, навіть залишила нам подарунки.

Пізніше нас «виховували» взводний Бобилєв, ротний капітан Семеонов, командир навчальної дивізії генерал-майор Мурашко. Відбулась невимушена розмова. Ми попросили генерала, що хочемо співати на плацу, і в дорозі, в місті, коли йдемо в баню на вулицю Руську, «Розпрягайте, хлопці, коні». Красень генерал задумався і величаво сказав: «Будь ласка, хлопці, співайте на здоров'я». А ви, товариші-офіцери, чому не знаєте стану душі своїх підлеглих, тому москвичі вішаються. Ганебно! Розберемось в іншому місці...»

* * *

Фомченка відправили в господарську частину. Він прислав мені лист і фото. Він сидить на великій льосі, а поруч лежать десяток поросят. Солдати другої роти, реготали, до чого дослужився син високопоставленого цековця...

Зима. 1964 рік. Чернівці. Довжелезні черги за хлібом. Лине пісня «Розпрягайте, хлопці, коні». Люди, замучені чергами й лютими морозами, розвертаються, плещуть в долоні й вигукують: «Звідки ви? Напевно, зі Львова». Відповідь: «Так».

* * *

І ось я на допиті в КҐБ. Капітан кинув репліку: чому ми, галичани зі Львова, не задушили москаля. Така була чудова можливість! Я сказав, що в державі медицина безплатна, то хай лікує голову і не ганьбить чекістів... Лейтенант зауважив, що це невдалий жарт... Потім запитав, чому я вчився в дивізійній партійній школі (півроку) і не став молодшим лейтенантом. Я відповів, що не знаю, але я закінчив школу на відмінно. Можливо причина в тому, що я писав листи до стрия Григорія в США, а це було небезпечно для «особливого відділу дивізії». Зрештою це питання стосується вас, а не мене...

(Чит. 4 стор.)

ВШАНУВАННЯ

У БІЛИХ ОСЛАВАХ – ПАМ'ЯТНИК ПРОСВІТЯНЦІ

У Білих Ославах Надвірнянського району урочисто відкрили пам'ятник поетесі, народній вчительці, громадській діячці Марійці Підгірянці.

Кошти для спорудження монумента, автором якого є скульптор, член НСХУ Володимир Довбенюк, збирали усією громадою. До благородної справи, започаткованої громадською організацією «Рідне наше село», долучилися представники влади, української діаспори, творчі й освітянські колективи області, церковні осередки, депутати й меценати.

«Марійка Підгірянка – не просто високодуховна особистість, вчитель, вихователь, Письменник з великої літери, це патріот своєї держави, яка довела: українську справу можна робити потужно і показати у цьому приклад іншим, – зазначив, виступаючи на відкритті пам'ятника, начальник управління культури, національностей та релігій облдержадміністрації Володимир Федорак. – Пам'ятник Марійці Підгірянці – свідчення того, як варто поважати своїх героїв».

Шануючи свою землячку, жителі Білих Ослав назвали її ім'ям центральну вулицю села та відкрили дві меморіальні дошки на честь письменниці. Життя і творчість Марійки Підгірянки досліджував уродженець села світлої пам'яті Василь Слезінський, який вчителював тут у середній школі. Освітянин вважав, що своїм народженням у Білих Ославах Марійка Підгірянка прославила село на всю Україну і світ.

«…Роки раннього дитинства у селі, серед пречудової природи, доброзичливих, роботящих людей заклали у душу майбутньої поетеси особливу любов до рідного краю, місцевих леґенд, казок, коломийок, і на все життя – прихильне ставлення до простих щирих гуцулів», – йдеться у спецвипуску газети «Рідне село Білі Ослави», присвяченому відкриттю пам'ятника.

За Інтернетом

КНИЖНИК

ЄВАНГЕЛІЄ ВІД ЄВГЕНА

«Мед із духовних сот». Це назва книжки статей, спогадів, інших матеріалів книжки, присвяченої Євгену Паранюкові – відомому громадському діячеві, краєзнавцеві, етнографові, меценатові з Нью-Йорка, родимому хмелівчанину. Том на 320 сторінок репрезентує творчість більш як двадцяти авторів, серед яких В. Бабій, М. Возняк, І. Скрипник, Г. Грицюк, Л. Василечко, Б. Кушнір, Л. Резнічук, В. Погребенник, В. Прокіпчук, М. Мушинка, Г. Середюк, П. Арсенич, В. Шпильова, Л. Лапчук, Є. Баран, А. Житкевич, Я. Коляда, Я. Музика, Н. Боднарчук та ін.

Є окремий розділ, написаний і самим Євгеном Паранюком, у вигляді спогадів про своїх друзів, зустрічі, міста тощо.

Дещо не цілком правильним виглядає твердження, що упорядником є В. Бабій. У такий же мірі, або й у більшій упорядником чи співупорядником виступає Любов Лапчук, небога Євгена Михайловича. Вона доклала багато зусиль, щоб книжка мала ту вартість, яку має. Це видання можна включити у список літератури, присвяченої 385-ій річниці Хмелівки.

Раніше вийшло ще дві книжки, пов'язані темою Хмелівки, яка цьогоріч святкує 385-річчя першої писемної згадки про село.

Це книжка «На пошану Михайла Васильовича Паранюка», знаного сільського любомудра, поета-аматора, пасічника-травознася, автора статей до «Українського пасічника» у 30-их р. XX ст..

Друга книжка – 500-сторінковий том «Хмелівка: події і люди», яка увібрала в себе всю давню і новітню історію цього бойківського села, його мешканців і відомих вихідців з села, серед яких і Євген Паранюк, нині житель Нью-Йорка і спонсор всіх названих видань.

Можна сміливо декларувати, що подібної трилогії, яка у сукупності становить 1100 сторінок немає жодне інше село області й, гадаю, України.

І це своєрідний європейський цивілізований вибір Хмелівки, невеликого села на Богородчанщині.

Василь БАБІЙ, *в. о. голови РО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка, член НСПУ та НСКУ*

ТРАДИЦІЇ

БІЛЯ ДУХОВОЇ КРИНИЦІ

Іванівська проща традиційно пройшла з 6 на 7 липня біля Духової криниці, що неподалік Галича. Багато людей зібралися в мальовничому урочищі Вишновець, щоб спільною молитвою прославляти Бога. Новим у проведенні нічних чувань було Таїнство соборування, коли вірні за посередництвом кількох священиків неодноразово звертаються до Бога про прощення гріхів і прагнуть зцілити душу і тіло. Апогеєм чувань став незабутній схід сонця як закінчення теплої Купальської ночі. Після Святої Літургії та освячення води вже традиційно відбулося свято духовної пісні за участю художніх колективів Тисмениччини.

Але не лише на свята збираються тут прочани. Духову криницю відвідує багато вірних, щоб набрати води із Божого джерела. Зазначимо, що місцина цього урочища стає все кращою. Тут уже освячено чотири стації Хресної дороги, цієї весни закладено алею пам'яті Небесної сотні, заплановано спорудження малої купелі.

Як бачимо, планів і роботи вистачає. Власне на їхню реалізацію і йдуть кошти від пожертв усіх, хто вносить у цьому місці свою лепту. Але було б непогано, щоб їх підтримали і районна, і обласна влада, а також вище духовенство УГКЦ. Адже Духову криницю визнано відпустовим місцем Івано-Франківської митрополії цієї Церкви. А заряд до розвою дає й невелике, але таке потужне джерело Святого Духа.

Іван ДРАБЧУК

ЖИТТЄВІ ІСТОРІЇ

КВІТИ НА МОГИЛУ КАҐЕБІСТА

(Поч. на 3 стор.)

Потім проїхались по моїй біографії-географії: Чернівці – Мукачево (штаб 128 дивізії) – Ужгород (ракетний секретний дивізіон) – Рава Руська – Білорусія (Тучин) і т. ін.

Капітана здивувало те, чому я служив у елітних частинах РА, а не в матушці-піхоті. Тільки там мені місце серед азіатів, а не світлих слов'ян.

Особіст майор Любімов дав мені лист, щоб я передав капітану кадровику в штаб дивізії. У ньому було прохання, щоб я служив не у піхоті. Допоміг Фомченко. Я зауважив, що мені у житті щастить, бо я – добра людина, а деякі – злі від природи, і тому ходять у капітанах, а могли б уже бути підполковниками. Що сієш, те і жнеш. Лейтенант єхидно посміхнувся, замріявся і сказав: «Уявіть собі, учителю, що поруч вашої пасіки будують цегольню, м'ясокомбінат (живодьорню). Який буде стан вашої душі? Чи це не вгробить вам пасіку?» Я відповів, що стан душі буде неґативний і я буду боротися з забудовниками. Він відповів, що я сам відповів на свою проблему. Афґаністан – підчеревина СССР, займає третє місце в світі з запасів газу (після СССР та Ірану). Нас запросили в Афґаністан, тому ми захищаємо національні інтереси афґанців і свої. Інтереси збіглися… У протилежному випадку туди впакуються іранці, американці, або ще якісь засранці. Я подякував за логічний реверанс і моє виховання в патріотичному дусі. Я запитав: «Ваші колеґи – офіцери-чекісти гинуть у бійні, їх вам не жаль?» Запанувала тиша. Капітан оговтався і з притиском сказав: «Читайте Кримінальний кодекс (стаття 62), вона вам до лиця. Ви вільні поки що. Ми зателефонуємо вам. Можете готувати сухарі…» Мене охопив жах. Я вийшов.

* * *

На сходах мені дорогу перекрив кремезний чолов'яга середнього зросту з великою головою, сивими очима. Він сказав: «Ти жив у Нижневі у Стефанівих». Я відповів, що жив чотири роки в цих чудових людей квартирантом. «Хто ви?» – «Я – керівник цієї установи підполковник Дмитро Стефанів. Припини жалі, жодного слова про політику. В цей будинок більше не приходь, офіцерам обіцяй… Я зателефоную, мій пароль 555. Будь мудрий! Я йду писати про тебе звіт в область, бо в Коломиї – галас».

* * *

Я вийшов із непривітної установи, на вулиці повернув ліворуч. Відчув на собі важкий погляд. Через півсотні метрів оглянувся. Старший офіцер КҐБ тримав у лівій руці сигару. Затягнувся. Ми зустрілися очима. Він стиснув праву руку в кулак і пригрозив мені. Потім кулак став долонею, яка різко махнула мені, що означало – «геть». Ця мить мені запам'яталась…

Через два тижні пролунав телефон від 555. Мені порадили займатися фізикою, бджолами й жінками, бо в іншому випадку буде так, як сказав капітан, який мене запрошував «на каву». Я обіцяв і не приходив. На роботі від мене відвернулися навіть близькі люди. На збори я не приходив. Певні особи особливо в'язались на бесіду. Я зрозумів, що вони є інформаторами, можливо, від капітана. Не піддавався.

* * *

Тривога дійшла до матері. Вона сказала, що я перевчився, що мені хлюпається в голові й сам я лізу в зуби вовкам. Кожна держава є французька (сифілісна) зараза і робить з людьми, що хоче. Люди з колгоспів утікають в місто, все заростає бур'янами. Обробити не можуть. І їм ще треба чужої землі. Все мало і мало… Вони колись наїдяться сирої землі й власною кров'ю зап'ють. На все свій час. Закрий дзямбу (рот), бо будеш в тюрмі копати вуголь, а не розказувати дітям байки, ще й ходити при краватці по Коломиї. Думай.

* * *

Першій дружині, красуні Ярославі, я сказав, що мої справи пахнуть тюрмою, спочатку вона втратила дар мови, а потім гучно й дико кричала… Можливо, всі птахи, які сиділи на будинку в центрі Коломиї, порозлітались… Вона сказала, що подає на розлучення і не хоче жити з дурнем, тупаком і селюком. Сина Орестика віддасть в інтернат, а сама втече в Польщу до родичів. Щось сказати було неможливо…

* * *

Минуло зо три десятки років. Війська з Афґану вивели двадцять п'ять років тому. Мама, підполковник Дмитро, Луцак – давно на правді. З Ярославою-егоїсткою давно розлучені. З сином справи кепські. Стрий Григорій загинув в аварії. Бджоли разом з вуликами крадуть, стодолу спалили…

Мене мучить сумління. Треба поїхати на коломийський цвинтар, знайти могили й поставити квіти і помолитись за добрих і мудрих людей (Дмитра і Юрія Луцака).

* * *

Війська в Афґаністан послав Леонід Брежнєв і його команда. Тисячі вбитих…

Черчілль любив повторювати: «Зроблене тобою до тебе повернеться». Донька Брежнєва Галя – пиячка, шукає на дачі золото за допомогою зламаної лопати. А бідна правнучка в психлікарні голить велику голову зламаною бритвою.

Виходить, магія має рацію, що діти, внуки, правнуки розраховуються здоров'ям, життям, злиднями за гріхи предків.

Григорій КОЛИБАБ'ЮК

P. S. Пацифіст

Батько Михайло говорив: з десятьох людей – одна, рідко дві людини – мудрі, на них тримається світ, а решта…

Старезний чоловік, доцент, викладач історії педагогіки Самуїл Самуїлович Флякс доводив, що сила людини в одному – в людяності…

ІМЕНОСЛОВ

ТАЄМНИЦІ ІМЕНІ

ЛЕВКО, ЛЕОНІД

Чи не першими з давніх народів описали лева єгиптяни. Лев (по-давньоєгипетському – *лябу)* – цар звірів, один із найсильніших серед них. Отож кожному з батьків, які колись так щиро вірили в слово-талісман, хотілося, аби його син хоч би трохи мав сили й витривалості отого царя звірів. Із цього бажання, напевне, й народилася «мода» на ім'я *Лео* (у римлян), *Леон* та *Леонід* (у греків), а від них і в нас: *Лев* та *Левко* тощо. З імені *Леон* у греків та *Лев* у слов'ян згодом народилися й «батьківські», сімейні наймення: *Леонід* (закінчення *«-ід»* тут рівнозначне нашому *«-ич» (Левович, Львович).* Остання форма *(Львович)* у нас з'являється під впливом схожих форм польської і російської мов. Українському словотворенню притаманніша форма *Левович,* син *Лева* (а не *Льва).*

Згадані форми, зокрема родовий відмінок від цього імені, завжди вживала, наприклад, велика українська поетеса Леся Українка. Скажімо, в рядках «Лісової пісні» («Лісовик: Ні, людський хлопець, дядька Лева небіж, Лукаш на ймення»; або «Килина: Ні, то я жартома… (Завважує Лева) О! дядьку Леве!»). Цю ж форму родового відмінка пропонує й «Українсько-російський і російсько-український словник імен».

До ряду згаданих наймень належить й ім'я *Леонтій,* а також жіноче ймення *Леонтина,* досить поширені в недавні часи.

Ім'я *Лев* відоме багатьом народам: *Леонід, Леон, Лео, Левко, Ліонель, Ліонелло,* а також *Іуда* (Лев) – у євреїв, *Аббас* (Лев) – в арабів, *Леонт, Ліон, Леопольд, Левель, Леонел, Леон* тощо. Воно стало також основою безлічі прізвищ: *Левенко, Лев, Левченко, Левчук, Левчик, Леоненко, Леонович, Левончук (Лівончук), Леонтіїв, Леонов, Левусь, Леонтович, Леонтовченко.*

Прізвища від наймення царя звірів побутують і в інших народів: *Леві, Левене, Галеві, Левель, Левінзон, Слевінсон, Левін, Левіс, Льоб, Льобель, Левинський* тощо.

НАЗАР

Українські письменники, надто драматурги, любили давати своїм позитивним героям ім'я *Назар.* Так назвав, зокрема, свого Стодолю Тарас Шевченко. Назаром був і його тезко з повісті Марка Вовчка «Інститутка» та інші відомі літературні сучасники.

Наймення це, як і назва палестинського міста Назарет, походить від юдейського слова, що в перекладі приблизно означає: «присвячений Всевишньому». Чи не найбільшого поширення ім'я набуло колись серед українських селян. Тепер зустрічається досить рідко.

Згадане наймення привело до нас чимало прізвищ: *Назаренко, Назарів, Назарук, Назарчук, Назаренчук, Назаренченко* (від *Назаренко), Назаренків, Назаришин* (від *Назариха), Назарешко.*

Схоже ім'я – *Назрикул, або Назрибек,* зустрічається і в таджиків. Значення його таке ж, як і значення вищезгадуваного наймення. У Середній Азії трапляється іще один різновид цього імені – *Назаралі* (погляд Бога).

Усміхніться

* * *

Загубив гаманець з зарплатою, хто знайде – прошу не сміятись.

* * *

Стоять дві блондинки на зупинці, чекають пижика. Одна говорить до іншої:

– Ти на який чекаєш?

– На 3, а ти?

– На 6.

Тут під'їжджає 63. Блондинки зраділи і одна говорить до другої:

– Класно, поїдемо разом!

* * *

Розмова блондинок:

– Галю, а ти чула, що Microsoft купив Skype за 8,5 мільярдів доларів?

– Тю, дурненькі якісь, його ж безкоштовно з Інтернету завантажити можна.

* * *

Маленький Вовочка дивиться, як тато фарбує раму. Мама його повчає:

– Дивись, Вовочко, і вчися, підростеш – татові допомагатимеш…

– А що, він до того часу сам не дофарбує?